

1.1 Baltų religija ir mitologija

1. Perskaitykite baltų garbintų objektų ir mitinių būtybių aprašymus.
2. Papasakokite, ką prisimenate apie šiuos mitinius personažus, dievus ir deives.

Báltai – grupė indoeuropiečių tautų ir genčių, kalbėjusių ar kalbančių giminingomis kalbomis arba tarmėmis: **lietuviai, latviai, prūsai, jotvingiai, skalviai, nadruviai, galindai, kuršiai, žiemgaliai, latgaliai, sėliai.**

Baltų gentys garbino žemę ir jos objektus. Jie buvo pagonys. Su žeme susijusios dievybės ir mitinės būtybės: Žemyna, Žemėpatis, Puškaitis.

Kalnai, miškai, akmenys ir kiti gamtos objektai buvo siejami su dievais, mitinėmis būtybėmis.

Baltų kilmės dievais ir deivėmis laikomi: **Dievas, Perkūnas, Velinas, Aušrinė, kalvis Teliavelis, Dievo sūnūs.**

Dar garbinti lauko dievai, bičių dievai, miško deivės, žvėrių deivės, vėjo dievai, gyvenamojo būsto globėjai, turto ir pertekliaus dievas, ugnies ir namų židinio deivė.

1.1 Baltų religija ir mitologija

1. Perskaitykite informaciją apie baltų mitus ir sakmes.
2. Papasakokite vieną pasirinktą mitą arba sakmę.

Sovijaus mitas

Jame pasakojama, kaip Sovijus mėgina nueiti į pragarą. **Aprašomi 3 senovės Lietuvių laidojimo būdai (palaikus užkasa žemėje, įkelia į medį arba sudegina).** Mite teigiama, jog mirusiųjų deginimo ritualas įvedamas tam, kad žmonės aukotų Andajui, Perkūnui, Žvorūnei, Teliaveliui.

Sakmės apie pasaulio kūrimą

Vienose sakmėse vaizduojama, kad pirma kuriamas Dangus, o paskui Žemė, kitose – kad Žemę atskyrus nuo vandens pradedamas kurti reljefas. Sakmės pasakoja, kad iki Visatos sukūrimo viešpatavo nebūtis, buvęs tik vanduo (ar rūkas) arba miglose gyvenęs tik Dievas.

Sakmė

Laivelyje plaukė Dievas ir Velnias. Dievas liepė Velniui panerti ir atnešti žemių. Dievas pasėjo atneštas žemes, iš jų atsirado lygumos. Velnias išspjovė burnoje paslėptas žemes – atsirado kalnai, balos.

